

arquitectes obres dates emplaçaments paraula clau

 cerca

Casa del Fascio de Lissone

Terragni, Giuseppe

1938 - 1939

Lissone

model interpretatiu

redibuixat

anàlisi

El 1936, Giuseppe Terragni, en col·laboració amb Antonio Carminati guanyen el concurs per a la construcció d'una Casa del Fascio, convocat dins del procés de reorganització i creació de la plaça Victorio Manuel III, en el centre de la ciutat de Lissone. La Casa del Fascio se situa en el costat aquest de la plaça (actualment Plaça de la Libertat). L'edifici està format per dos volums clarament diferents en recíproca relació: cap al sud un cos horitzontal, "transparent", de dues plantes d'alt (8 m) i 34 m de longitud, i cap al nord una torre de pedra de planta rectangular de 4,15m x 7,80 m i 18 m d'altura, unida al cos baix mitjançant un joc de passarel·les.

El volum horitzontal, destinat a les funcions quotidianes, es recolza sobre una subtil plataforma de pedra i en la primera planta es projecta en voladís cap a la plaça. mentre que en el costat aquest es col·loca, en doble altura, el cinema-teatre-auditori. La torre de pedra fosca-denominada Torre Littoria en el llenguatge de l'arquitectura feixista - acull en el seu interior una enorme estela de granit rosa polit dedicada als màrtirs feixistes i a la façana que dona a la plaça surt un arengari.

L'accés principal es produeix al lloc on els dos cossos principals es troben; una escala de granit porta al visitant fins un replà amb grans portes de vidre. A meitat del trajecte i sobre el costat dret, apareix un replà coincident amb el *sagrari*, paralelepípede de pedra i vidre que condueix a l'interior de la torre. En la planta primera s'accedeix a un vestíbul exterior connectat amb el foyer de l'auditori i amb el passadís de distribució de les oficines superiors. Des d'aquest vestíbul exterior es produeix un dels moviments més teatrals d'aquest edifici -evidentment dirigit a exaltar el "misticisme feixista" de l'orador en el seu trànsit cap a la tribuna- que segueix la següent seqüència: a través d'una passarel·la coberta situada al sud, s'accedeix a la *Torre Littoria* pel seu costat aquest; una vegada entrat a la torre l'orador es dirigeix cap a l'*arengario* a través d'un estret pont de 6 m suspès en el buit, dominat per la presència de l'estela commemorativa i il·luminat cenitalment, per a finalment sortir a l'*arengario* i enfrontar l'embragador sol de ponent a la plaça. Complementàriament, una escala retallada en l'espessor de les parets de pedra permet accedir a la coberta de la torre.

Des de la porta en la planta baixa s'accedeix a un gran vestíbul connectat directament amb l'auditori, format per plafons plegables que augmenten, si és necessària, la mida de la sala. A l'auditori es pot accedir també des del seu costat oest, a través d'un passadís lateral que recorre tot l'edifici. En la planta baixa, la gran sala es presenta amb una de suau pendent resolta amb unes grades molt baixes; per ambdós costats la sala s'obre a l'exterior a través de grans portes pivotants situades sota de primers envans col·locats en diagonal, i l'últim pla diagonal s'allarga fins a definir el límit de l'auditori. Un passadís paral·lel a l'auditori permet l'accés a les oficines de la planta baixa, dividides per plafons plegables que propicien la major flexibilitat d'ús possible. La separació entre oficines i passadís es realitza a través d'envans-libreria de fusta que no arriben al sostre deixant una línia de finestres apaïssades en la part superior. Al final del passadís una escala de servei de cristall condueix a la planta primera. Des del punt de vista constructiu, l'edifici conté un vertader catàleg de solucions, sempre subjectes al seu contingut simbòlic.

(F.A.P./N.S.)

obres relacionades

bibliografia

CIUCCI, Giorgio (ed.). *Giuseppe Terragni : opera completa*. Milano : Electa, 1996MANTERO, E.. *Giuseppe Terragni e la città del razionalismo italiano*. Bari: Dedalo, 1969.MARCIANO, Ada Francesca *Giuseppe Terragni opera completa 1925-1943*. Roma: Officina Edizioni, 1987SAGGIO, Antonino. *Giuseppe Terragni : vita e opere*. Roma-Bari : Laterza, 1995.FERRARIO, Luigi y PASTORE, Daniela. *Giuseppe Terragni. La Casa del Fascio*. Roma: Ist. Mides, 1982

comentaris/assaigs

Alvarez, Fernando. "Giuseppe Terragni. Lo moderno como representaci3n" (Guions de classe: Hist3ria de l'art i l'arquitectura, 2009).

Aquesta obra est3 sota una
lic3ncia de Creative Commons.

